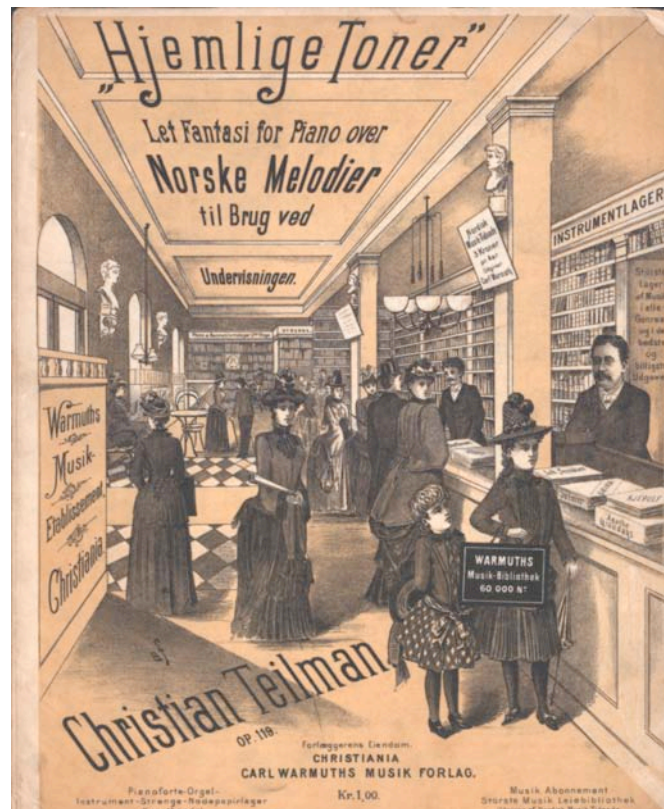

KARI MICHELSEN

MUSIKKHANDEL I NORGE FRA BEGYNNELSEN TIL 1909

Noteforside som viser Warmuths Musikkhandel i Kirkegaden 17 i Christiania i april 1888.

UTSKRIFTSBAR VERSJON FRA DIGITALVERSJONEN VED
NORSK MUSIKKHISTORISK ARKIV, UNIVERSITETET I OSLO
2010

Norsk musikkhistorisk arkiv
Inst. for musikkvitenskap,
Universitetet i Oslo
ISBN 978-82-991841-3-7
© 2010 Kari Michelsen

Tilrettelagt og redigert av Arvid O. Vollsnes

Kari Michelsen

er født 1946 i Oslo. Cand. philol. ved Universitetet i Trondheim 1971 med musikk hovedfag. Musikkonsulent i NRK 1987-2003. Siden bosatt i Lillesand.

Skrifter

Sohlmans Musiklexikon I-V (norsk red.), Stockholm 1975-79;
Dan Fog og Kari Michelsen: Norwegian Music Publication since 1800. A preliminary guide to music publishers, printers and dealers, København 1976;
Om musikkfirmaet Carl Warmuth i Christiania, i *Studia Musicologica Norvegica* nr. 3, Oslo 1977;
Cappelens Musikkleksikon I-VI (hovedredaktør, oversetter og forfatter 1975-80), Oslo 1978-80;
Musikkhandel i Norge inntil 1929. En historisk oversikt, i *Musikkhandleren*, Oslo 1980;
The New Grove's Dictionary of Music and Musicians (medarb.), London 1980;
Music Trade in Norway to 1929, i *Fontes artis musicae* vol. 29, London 1982;
Den første musikkhandel i Christiania, ms., 1984;
Musikkhandel i Trondheim 1660-1960, i *Arena* nr.2, Trondheim 1984;
Musikkleiebibliotekene i Norge, i *Studia Musicologica Norvegica* 11, Oslo 1985;
Johan Daniel Berlin 1714-87, universalgeniet i Trondheim (red. og forfatter), Trondheim 1987;
Historien om Harz-Musikverein, i *Studia Musicologica Norvegica* 14, Oslo 1988;
Historien om Carl Warmuths musikketablisement, i *Festskrift til [Norsk Musikforlags] 150-årsjubileet* 1993, Oslo 1993;
Norsk Biografisk Leksikon (medarb.), Oslo 1999-2005;
Musikkliv i Lillesands storhetstid, i *Lillesands-Posten* 17/2 2006;
Red./forf. av *Det var en gang*, årsskrift for Vestre Moland og Lillesand Historielag 11, Lillesand 2008.

Oversettelser

1993: Kruckenberg, Sven: Den store boken om symfoniorkestret, Oslo 1993;
1996: Rademacher, Johannes: Musikk, Oslo 1996.

INNHALDSFORTEGNELSE

Denne oversikten viser hvordan hele boken er oppdelt i blokker (enkeltfiler) som er klikkbare fra vevsiden.

BLOKK 0

er denne filen du er inne i nå (forside, kollofonside, innhold).

BLOKK 1

Forord.....	5
INNLEDNING	7
Kildene	8
Hva er musikkhandel?.....	9
Datering av noter	10
Hvordan telle?	11
Handelen med noter og instrumenter.....	11
Musikkhandelens fremvekst.....	13
Del I Begynnelsen.....	15
Kap. 1 Den uorganiserte musikkhandel i Norge frem til ca. 1830.....	16
Handel med noter.....	16
Hvem solgte noter i Christiania før musikkhandlerne kom?.....	24
Handel med instrumenter	28
Kap. 2 Den organiserte musikkhandel kommer i gang i Christiania og omegn	33
De første instrumenthandlere: instrumentmakere, isenkremmere og nürnbergere.....	33
De første notehandlere: Niels Wulfsberg og Fr. Chr. Nielsen	40

BLOKK 2

Kap. 3 Pionerene	44
Lars Roverud	44
Lars Møller Ibsen.....	57
Hans Thøger Winther.....	65
Louis Fehr	75

BLOKK 3

Kap. 4 Noteleiebibliotekene.....	78
“De fordømte Leiebibliotheker”	78
Noteleiebibliotekene alfabetisk	81
Kap. 5 Noteperiodikaene	94
Noteperiodikaene alfabetisk	94

BLOKK 4

DEL II Musikkhandelen vokser til	102
Kap. 6 Nye navn i markedet	103
Christian Gerhard og Emilie Tøttrup.....	103
Guldberg & Dzwonkowski	107
Jacob Sanne	111
Edvard Winther.....	114
Familien Neupert	119

W. Lindorff & Hansen	127
Johan Diderik Behrens	132
BLOKK 5	
Kap. 7 Carl Warmuth senior og junior	134
BLOKK 6	
Kap. 8 Flere store aktører kommer:.....	160
Johan A. Røsholm.....	160
Haakon Zapffe	164
Petter Håkonsen.....	170
Brødrene Hals.....	174
Oluf By.....	185
BLOKK 7	
Kap. 9 Bokforlagene.....	187
Jørgen Schiwe.....	187
Jørgen Wright Cappelen.....	188
Johan Fjeldsted Dahl.....	191
Peter Tidemand Malling.....	194
Jacob Dybwad	196
A. M. Hanche	196
Feilberg & Landmark.....	198
Kap. 10 Utenfor Christiania.....	201
Bergen	201
Georg Carl Christian Wedel Prahll.....	201
Schwarzenbachkapellet.....	204
Wilhelm Harloff	207
Carl Rabe.....	210
Einar Kaland.....	213
Arendal	215
Friedrich Wilhelm Thoschlag.....	215
Theodora Cormontan	217
Trondheim	221
J. Andersen → J. Andersens Enke → A. Brun → Ragnhild Lange	221
Olaf T. Ranum	223
BLOKK 8	
DEL III Publikum og komponistene.....	225
Kap. 11 Publikum Hvem var de?	226
Sosiale grupper	226
Salve Thomassens noteleiebibliotek.....	227
Brødrene Hals' protokoller.....	229
Carl Warmuths vareforsendelseskatalog.....	231
Hva kjøpte publikum?.....	235
Kap. 12 Forlag – komponister – produksjoner	241
Produksjonstallene for musikkforlagene.....	241
Hva tjente musikkforleggerne?.....	242

Forlagenes “hitlister”	243
Komponistenes popularitet hvert tiår 1811–1909	249
Sluttord	253
Forleggerne.....	253
Repertoaret	254

BLOKK 9

Appendix I: Hammers bokhandelskataloger.....	260
Appendix II: Kronologisk oversikt over hvilke noter man tilbød til salgs gjennom Norske Intelligenz-Sedler årene 1763–1802	267
APPENDIX III: Wulfsberg-listen	271
Appendix IV: Noteleiebibliotekene kronologisk og etter størrelse.....	278
Appendix V: Noteperiodikaene kronologisk, etter forlag og over tidsrom.....	281
Appendix VI: Carl Warmuths kundekatalog	283
Appendix VII: Salve Thomassens abonnenter.....	301
Forkortelser	307
Litteratur og kilder.....	308